

26. november 2018

Forslag til finanslov 2019.

(Naalakkersuisoq for Finanser)

Vi skal fra Siumut fremkomme med følgende bemærkninger til tredjebehandlingen af Finansloven for 2019, som nu foreligger i en større betænkning udgivet af Udvalget for Skatter og Finanser, som har gjort et stort arbejde i den forbindelse og hvori der også er indarbejdet en masse ændringsforslag.

Vi vil først bemærke, at da vi startede med at deltage i samarbejdet omkring finansloven for 2019 i sommers, så har vi siden da fra Siumut været særdeles spændt på slutresultatet. Det har jo været en politisk tumult periode vi samtidig har gennemgået og der er foretaget en masse tilpasninger og alt dette taget i betragtning kan vi nu se, at finansloven ikke bare lige er til at kritisere, faktisk er finansloven ved at være færdig nu og der er meget vi kan være stolte af, fordi det kommer hele samfundet til gode samtidig med, at den indeholder ting vi kommer til at få glæde af i fremtiden.

Vi har fra Siumut bemærket, at de politiske mærkesager vi italesatte under andenbehandlingen og som også er italesat af de andre partier, heldigvis i stor stil er blevet hørt fra Naalakkersuisut, samtidig med at Finansudvalget også har været lydhør overfor os.

Vi vil dog gerne fra Siumut benytte os af anledningen til at komme med enkelte bemærkninger:

Forsåvidt det angår de næste par år herhjemme, så har vi en del større udfordringer foran os, og som et af de politiske mål skal vi de næste mange år spare rigtig mange penge på den administrative drift, vi vil gerne fra Siumut gøre det klart, at vi finder det vigtigt, at man i denne realiseringsproces har et godt samarbejde med kommunerne fordi, at en god organisering heraf i stedet for at forringe servicen vil resultere i en service, der bliver bedre og bedre hvilket er vort mål og så er det utrolig vigtigt, at vi i samme forbindelse organiserer en god folkeoplysning, som kører uafbrudt da det også er særdeles vigtigt.

Vi finder det fra Siumut vigtigt, at folkeskolerne er velkørende, derfor er det særdeles vigtigt, at finde en garanti for at kommunerne kan drive folkeskolerne fuldt ud, selvom vi dog er klar over at kommunerne i de sidste rigtig mange år har kæmpet en brav kamp, hvorfor, at vi fra Siumut virkelig håber, at Naalakkersuisut i et tæt samarbejde med kommunerne vil gøre deres til, at man får løst problemet. Det samme er tilfældet med driften af daginstitutionerne hvor vi skal sikre, at daginstitutionerne skal være veldrevne. Vi har fra Siumut forstået, at der i forbindelse med daginstitutionernes mangel på pædagoger, som vi side om side kæmper for at løse, nu er ved at ske noget, derfor vil vi bare sige, at vi vil deltage i processen for at få løst problemet.

Fra Siumut er vi glade for, at der sker en forbedring af tilskuddene til idrætten, idet vi håber, at vi ad den vej i fremtiden gradvist vil kunne minimere de mange penge vi i dag bruger til social- og sundhedsområdet.

Fra Siumut er det stadig vort ønske, at vi herhjemme skal arbejde på at lette vilkårene til rejserne når vore idrætsfolk skal ude og konkurrere, idet vi som eksempel på de gældende forhold kan nævne, at fodboldspillerne når de skal til stævner endda er begyndt at rejse fra by til by i småjoller, hvilket vi finder meget svært at skulle bakke op om.

Vi vil fra Siumut ikke undlade at takke for, at de mål som nu skal indfries i de næste par år og som har stor betydning for samfundet nu er optaget i finansloven. Her tænker vi helt konkret på arbejdsmarkedsfradraget som vil blive større og større år for år og dermed indføres gradvist, denne ordning vil få stor betydning for lavindkomst- og mellemindkomstgrupperne og vi glæder os fra Siumut over, at aldersrentepensionen i 2019 ved en viderebearbejdning af lovgrundlaget med virkning fra starten af 2020 betyder, at de ældre kan begynde at tjene penge ved siden af pensionen således, at der ikke længere kan røres ved grundbeløbet for aldersrenten. Vi fra Siumut ved, at der kommer en masse kommende alderrentepensionsmodtagere som har viljen til at arbejde midlertidigt videre og derfor håber vi, at de der ellers er raske nok til det, vil gøre brug heraf og dermed vil kunne være medvirkende til at mindske vores mangel på arbejdskraft. Dette vil muligvis også dæmme op for de ældre der i dag i stor stil flytter til Danmark.

Barsel før og efter fødsel skal nu igen moderniseres, reorganiseres og forbedres hvilket vi fra Siumut er glade for, idet det er utrolig vigtigt, at barnet fra fødslen er sammen med sin mor og far og oplever den nærhed og tryghed som er så overmåde vigtig for, at barnet senere i livet får de bedst mulige opvækstbetingelser. Vi vil fra Siumut yde et godt samarbejde herom i det videre forløb.

Vi er nu i fremgang indenfor uddannelsesområdet og der bliver flere der færdiggør deres uddannelser hvilket giver en god fornemmelse til alle os der fortsat gerne vil bakke op om dette. Derfor er vi fra Siumut glade for ,at byerne Qaqortoq, Paamiut Nuuk, Sisimiut, Aasiaat og Ilulisat nu fortsætter med at bygge flere kollegier hvilket glæder Siumut.

Vi glæder os i Siumut endvidere over, at rigtig mange af vore unge mennesker herhjemme færdiggør deres tekniske uddannelser i Sisimiut og at man med de nye planer der nu skal til at starte, vil blive endnu flere fordi der skal satses endnu mere på KTI Sisimiut. De tekniske uddannelser i Sisimiut skal nu også til at gennemføre højere tekniske uddannelser, for eksempel til maskimesteruddannelsen og elinstallatøruddannelse m.m.

Endelig kan alle de unge i der i dag ønsker at gå i gang med en håndværksmæssig uddannelse nu starte ét sted hvorfor, at der vil ske en modernisering af området som sådan. Disse visioner som Siumut nu realiserer er til glæde for os alle.

Vort lands primære erhverv fiskeriet skal have sin lovgivning på plads og vi er fra Siumut derfor glade for, at der er afsat penge til fiskerikommisions arbejde, samtidig støtter vi fuldt ud fra Siumut

Naalakkersuisuts ønske om at arbejdet skal færdiggøres indenfor kort tid. Vi håber inderligt fra Siumut, at at vort lands vigtigste erhverv fiskeriet igen vil genoptage sin udvikling af erhvervet, hvor den økonomiske udvikling vil fortsatte fremover.

Endelig og ikke mindst har vi nået målet om, at de store lufthavnsanlæg som vi nu så længe har snakket om, skal til at gå i gang og det er et resultat, som man ikke bare lige når og som betyder, at der nu kommer fred i sindende samtidig med, at det vil få stor betydning for enkelte borgere, virksomheder og samfundsøkonomien. Når det er sagt, så vil vi fra Siumut igen opfordre Naalakkersuisut til i samarbejde med kommunerne, at få organiseret Kangerlussuaq's og Narsarsuaq's fremtid på den bedste og mest økonomiske måde og vi er fra Siumut tilfredse med, at der også er afsat penge hertil på finansloven

Fra Siumut anser vi meget vigtig at ensprisreformen for el og vand, som vi har inført er til storglæde og gavn for mange borgere i hele landet, derfor er vi også meget glad for at vi også tilføjer Kangerlussuaq og Narsarsuaq til ordningen.

Vi er fra Siumut ligeledes glade for, at der nu skal arbejdes realistisk på, at de mindre byer får små lufthavne i Uummannaq, Qeqertarsuaq, Qasigiannnguit, Kangaatsiaq, Narsaq, Nanortalik og Ittoqqortoormiit ligesom, at vi opfordrer til, at Tasiilaq ud fra en reel og veltilrettelagt planlægning kan få sin lufthavn.

Finansloven for 2019 er til glæde for os allesammen i Vort Land og det gælder også børnene, de unge, de voksne, de ældre, arbejdspladserne, derfor ønsker vi det bedste samarbejde for alle borgere og håber, at de vil benytte sig godt af de muligheder som der er stillet i udsigt.

Til sidst vil vil takke Naalakkersuisut og Udvalget for Skatter og Finanser for et godt arbejde, samt takke alle medlemmerne af Inatsisartut for et godt samarbejde.

Med disse bemærkninger vil vi fra Siumut meddele, at vi godkender Finansloven for 2019.

Karl-Krtistian Kruse, Siumut